

Náš Kýrnik

ROČNÍK II.

číslo 1./APRÍL 2017

Časopis občanov obce Veľký Kýr

Obec Veľký Kýr srdečne pozýva občanov obce na domácu zabíjačku (deň chuti a vône), ktorá sa uskutoční dňa 25.2.2017 o 9,00 hod. pri veľkom kultúrnom dome. Ochutnávka zabíjačkových špecialít (jaternica, klobása, žobráčka kaša a kapustnica) bude od 17,00 hod.

Nagykér Község meghívja falunk lakosságát a **Hagyományos disznótorra** amely 2017. február 25-én 9,00 órakor kezdődik a nagy kulturháznál. A disznótoros inyenceségek (hurka, kolbász, holduskása és disznótoros káposzta) kóstolása 17,00 órától.

Každý je srdečne vítaný! - Mindenkit szeretettel várunk!

FAŠIANGOVÁ ZABÍJAČKA SA VYDARILA, TEŠÍME SA NA BUDÚCU!

Kedysi bola zabíjačka a hlavne na dedinách po celom Slovensku súčasťou každého dvora. V dnešnom uponáhlanom a modernom svete sa už táto udalosť žiaľ vytráca z našich domovov. Tieto hodnoty našich predkov sme sa preto snažili pripomenúť si v sobotu 25. februára 2017, kedy sa v našej obci uskutočnila fašiangová zabíjačka. Jej organizácia bola zabezpečená samosprávou Obce Veľký Kýr za pomoci šikovných odborníkov-mäsiara, kuchára a najmä za asistencie pracovníkov, pracovníčok Obecného úradu. Rozrábku 214 kilového „prasiatka“ mohli od skorých ranných hodín sledovať všetci občania a návštevníci pri veľkom kultúrnom dome. Ženy čistili cibuľu, cesnak, ryžu a muži pripravovali mäso na ďalšiu úpravu. Krájala sa slaninka na oškvarky, mlelo sa mäsko na klobásku, varili sa vnútornosti na hurky a oplachovala sa kapusta na kapustnicu. Vône sa šírili po celom kultúrnom dome a aj mimo neho. Počas celého dňa sa tak spomínalo na veselé príhody zo zabíjačiek z minulosti. Zabíjačková ochutnávka sa začala poobede o 17-tej hodine, kedy sa Veľký kultúrny dom rýchlo zaplnil. Kto teda neváhal a prišiel, mohol zadarmo ochutnať zo všetkých zabíjačkových špecialít a dobrôt-kapustnice, klobások, huriek, oškvarkov či žobráckej kaše. Celá akcia sa tak niesla v znamení výbornej atmosféry, ktorú

sprevádzala ľudová hudba. Táto udalosť bola vhodnou príležitosťou na stretnutie so známymi, priateľmi a najmä prostriedkom, aby sa ľudia porozprávali.

Odozvy našich obyvateľov na obnovenie tejto tradície boli mimoriadne pozitívne a preto dúfame, že táto tradícia bude pokračovať aj na budúci rok. Dúfame preto, že si všetci pochutnali na zabíjačkových špecialitách, ktoré boli pripravované receptúrou typickou pre našu obec. Zároveň ďakujeme všetkým zúčastneným, ktorí sa podieľali na tejto zabíjačke.

spracovali: Ing. Simona Švajdová a Angelika Szárazová

„Rok 2016 hodnotím ako úspešný, vďaka projektom sa nám podarilo v obci zrealizovať také plány, ktoré by sme z vlastných peňazí nedokázali uskutočniť“, hovorí Ing. Judita Valašková, starostka Veľkého Kýru.

Keďže máte pred sebou ďalšie číslo nášho obecného časopisu, dovoľím si krátko zhodnotiť uplynulý polrok (október 2016 – marec 2017). Najšť optimálny model fungovania obce medzi v súčasnosti platnými vyše 426 právnymi normami týkajúcich sa samosprávnych kompetencií obce, je neľahké. Na dianie okolo nás preto môžeme mať rôzne pohľady. Kalendárny rok 2016 sme ukončili

s kladným hospodárskym výsledkom, pričom v uplynulom roku sme do našich rozvojových akcií investovali z vlastného rozpočtu finančné prostriedky vo výške vyše **200.000 EUR**. Na zakrytie odvodňovacieho kanála pri cintoríne sme využili aj dotáciu získanú od Ministerstva financií SR vo výške 8.000 EUR a z príspevku Nitrianskeho samosprávneho kraja vo výške 1.200 EUR sme zorganizovali športovo-kultúrne podujatie. Nelegálnu skládku odpadov z malokýrskeho karatastra sa nám podarilo odstrániť pomocou dotácie Environmentálneho fondu vo výške 17.650 EUR.

Pred vianočnými sviatkami nám bolo doručené rozhodnutie Ministerstva životného prostredia SR o pridelení nenávratného finančného príspevku na realizáciu zberného dvora v Kačine vo výške 371.950,00 EUR. Verejné obstarávanie a aktivity tohto projektu sa už v súčasnosti realizujú, z dotácie plánujeme vybudovať oplotenie areálu zberného dvora, zrealizovať elektrickú prípojku a kamerový systém, obstaráť cestnú váhu, kontajnerový nosič, zberné kontajnery, ekotoaletu a zorganizovať osvetu občanov na podporu triedenia odpadov. Počas jarných prázdnin sme vymenili na B pavilóne našej základnej školy všetky okná a dvere za plastové – využili sme na to dotáciu

získanú z rozpočtu Ministerstva školstva SR vo výške 47.712 €.

Aj na tento rok máme podaných 12 rôznych nových projektov a žiadostí o dotácie:

- na **Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja** sme podali 3 žiadosti o dotáciu:
 - na podporu športu, kultúry a rozvoja CR,
 - cez **Nadáciu Ekopolis** žiada obec dotáciu na drobné úpravy kultúrneho parku,
 - z dotačného systému **Úradu vlády SR** sme sa uchádzali o dotáciu na podporu kultúry národnostných menšín – na zorganizovanie obecných a folklórnych dní,
 - cez dotačný fond **Bethlen Gábor Alap** z Maďarska sme žiadali o dotáciu na podporu rekonštrukcie strechy domu ľudových tradícií a druhý projekt bol podaný na podporu úpravy okolia pamätníka I. a II. sv. vojny na novom cintoríne,
 - Z **Environmentálneho fondu** sme žiadali o dotáciu na zakúpenie domácich kompostérov a taktiež sme podali veľký projekt na zateplenie a zníženie energetickej náročnosti starej budovy obecného úradu,
 - prostredníctvom dotácie z **MAS Cedron – Nitrava** máme záujem zrekonštruovať prístrešok a sochu sv. Štefana,
 - v mesiaci marec sme podali žiadosť o NFP na **Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR** prostredníctvom NSK na vytvorenie jazykovej a fyzikálno-chemickej učebne základnej školy,
 - rekonštrukciu školskej jedálne by sme chceli uskutočniť s finančnou pomocou **Ministerstva ŽP SR**. Sme pripravení aj na podanie projektu na budovanie kamerového systému obce - čakáme iba na vypísanie dlho avizovanej výzvy **Ministerstva vnútra SR**. Okrem toho by sme radi zrekonštruovali aj sociálne zariadenia B pavilónu ZŠ s využitím finančnej pomoci Ministerstva školstva SR prostredníctvom Krajského školského úradu.

Rok 2016 hodnotím ako úspešný, lebo sme dokázali, že podávať projekty sa oplatí. Aj vďaka nim sa dajú v obci zrealizovať také plány, ktoré by sme z vlastných prostriedkov nedokázali uskutočniť. Každému, kto sa hocijakým spôsobom pričínil o to, aby boli naše projekty úspešné a zrealizované, zo srdca ďakujem a prajem si, aby celý tento rok 2017 bol pre našu obec podobne priaznivý.

Ing. Judita Valašková, starostka obce Veľký Kýr

„Materská škola vo Veľkom Kýre má veľmi dobrú spoluprácu so starostkou obce, s poslancami, ale aj s rodičmi“, hovorí Emerencia Pospigelová, zástupkyňa riaditeľa pre materskú školu.

Zástupkyňou riaditeľa pre MŠ je vo Veľkom Kýre Emerencia Pospigelová. V školstve pracuje 39 rokov, a to nepretržite v rodnej obci vo Veľkom Kýre, z toho 25 rokov vedie materskú školu.

Hovorí Emerencia Pospigelová:
- 1. septembra 2005 sa MŠ stala súčasťou právneho subjektu ZŠ s MŠ – Alapiskola és Óvoda, Školská 7 Veľký Kýr, zriaďovateľom ktorého je Obec Veľký Kýr.

Ešte v septembri 2010 sa MŠ presťahovala do rekonštruovanej

budovy ZŠ s MŠ na Školskú ulicu č.7. Rekonštrukcia bola financovaná z fondov EÚ. Priestory MŠ sa nachádzajú v A pavilóne ZŠ na prízemí. MŠ je trojtriedna s celodennou starostlivosťou s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským. Školské zariadenie podľa rozhodnutia príslušných orgánov vyhovuje predpísaným požiadavkám. Triedy sú primerané k počtu detí. Každá trieda má svoju vlastné sociálne zariadenie

a spálňu, priestranú šatňu a spoločnú telocvičňu. Materskú školu navštevujú deti vo veku od 3-6 rokov. Je trojtriedna, v tomto šk. roku MŠ navštevuje 64 detí. V triede „Lienok“ sú 3-4 deti, v triede „Včielok“ sú 5-6 ročné deti a v triede „Motýľov“ s vyučovacím jazykom maďarským sú deti vo veku 3-6 rokov. Forma výchovy a vzdelávania je celodenná. Dĺžka dochádzky do materskej školy je niekoľkoročná, alebo aspoň posledný rok pred plnením povinnej školskej dochádzky.

dieťaťa, jeho individuality, citového postoja k človeku, ľuďom, okoliu, rodine, prírode, ľudskej práci, zdraviu, svetu, histórii, zvykom a ľudovým tradíciám. Je prostriedkom získavania základov pre rozvoj schopnosti učiť sa a vzdelávať po celý život.

V roku 2016 sme získali z Nadácie Volkswagen Slovakia na základe vypracovania projektu pod názvom „S Fíhou bezpečne na cestách“, prostriedky na dofinancovanie výstavby dopravného ihriska v areáli ZŠ

prostriedkov sme zakúpili dopravné prostriedky, dopravné značky a iné didaktické pomôcky, ktoré využijeme v cieľných vzdelávacích aktivitách s deťmi v exteriéri, ale aj v interiéri materskej školy. Dopravné ihrisko sme slávnostne otvorili **21.9.2016** za prítomnosti delegácie

Dopravného inšpektorátu v Nových Zámkoch, hovorkyne KRPZ v Nitre, pani starostky obce a poslancov OZ, ŠŠI v Nitre, miestneho Požiarneho zboru, sponzorov a rodičov. Pre deti to bol nezabudnuteľný zážitok, čo

Materská škola má 8 zamestnancov z toho 6 pedagogických, ktorí majú požadovanú odbornú a pedagogickú spôsobilosť. Ďalšími zamestnancami materskej školy sú 1 upratovačka a 1 kuchárka.

V zmysle zákona č.245/2008 o výchove a vzdelávaní je materská škola vzdelávacou inštitúciou, ktorej absolvovaním posledného ročníka dieťa získava predprimárne vzdelanie, potrebné pre úspešný vstup do ZŠ. **MŠ je inštitúciou pre deti** – napĺňa potrebu sociálneho kontaktu dieťaťa s rovesníkmi, podmieňuje radosť zo získavania nových poznatkov učením sa

hrou, vyhľadávajú príležitosti naučiť sa nové a vedieť nové využívať v meniacich sa situáciách, vychádzajúc z tvorivo – humanistickej výchovy, zo zásad pozitívneho vzťahu k sebe, k iným, k životu.

Materská škola je inštitúcia s cieľnou organizáciou výchovy a vzdelávania s jasne stanovenými cieľmi, obsahom a funkčne usporiadanou organizáciou. Výchova a vzdelávanie prebieha podľa Štátneho vzdelávacieho programu, ktorý je záväzným dokumentom pre vytváranie Školského vzdelávacieho programu. Náš školský vzdelávací program **Hráme sa a rastieme** je zameraný na rozvoj osobnosti

s MŠ. Projekt podalo 154 MŠ z celého Slovenska, no grant získalo 20 najlepších projektov a naša MŠ bola medzi nimi, na čo sme veľmi hrdé. Získali sme **2 344,40 €**. Z daných

bolo našim cieľom. Za pomoc by sme sa chceli poďakovať aj rodičom a každému, kto sa hocijakým spôsobom pričinil o uskutočnenie diela.

spracované redakciou časopisu

OBEC ANI V ROKU 2016 NEZABUDLA NA SVOJICH JUBILANTOV

Ako povedal Pavel Kosorin „Ak je v našom živote láska realitou, ani večný život nie je ilúziou.“ V zmysle tohto odkazu, napísaného v pamätnej knihe obce Veľký Kýr, sa 3. decembra 2016 v našej obci minulý rok uskutočnilo stretnutie jubilentov, ktorí sa dožili životných jubileí 65, 70, 75, 80, 85, 90 a 95 rokov. V porovnaní s minulým rokom bolo v roku 2016 až 119 pozvaných jubilentov, pričom až 62 z nich sa aktívne zúčastnilo tejto oslavnej udalosti, ktorej začiatok otvorila pani starostka Ing. Judita Valášková svojim príhovorom k pozvaným a ich rodinným príslušníkom. Potom prešla ku gratuláciám, kedy odovzdala na znak úcty prítomným jubilantom pamätný list a sladkú pozornosť. Popri podpisoch jubilentov do pamätnej knihy obce Veľký Kýr sa o dobrú hudobnú atmosféru postarali svojim spevom hudobní interpreti Arpád Szabó a Gabriel Gál. Pre jubilentov bola tiež pripravená výdatná večera a občerstvenie, po ktorom sa začal naplňať tanečný parket. Celou sálou kultúrneho domu tak okrem hudby zneli do podvečerných hodín rozhovory a spomienky oslávencov.

*- Simona Švajdová -
(Zoznam jubilentov na strane 8.)*

Náš Kýrnik..., časopis občanov obce Veľký Kýr, vychádza 2x ročne, registrované Ministerstvom kultúry SR pod EV 5450/16, vydáva - obec Veľký Kýr, Nám. sv. Jána 1, 941 07 Veľký Kýr, telefón: +421 915 200 801, email: starostka@velkykyr.sk, IČO: 00309109.

Redakcia časopisu: Ing. Judita Valášková, starostka obce – predsedníčka redakčnej rady
Informácie z obecného úradu: Simona Švajdová a Žaneta Kováčová, fotografické služby: Daniel Száraz, preklad do maďarčiny: Mgr. Erika Kőrösi. Mgr. Alena Jaššová, žurnalistka – odborná mediálna poradkyňa a dozor pri komplexnom zostavení obsahu a kreatívny tvorca časopisu, šéfredaktorka a majiteľka Vydavateľstva „HELENA“, so sídlom v Šali, IČO: 34644237.

Grafika: Peter Orbán - Zoxó Press. ROČNÍK II., číslo PRVÉ/apríl 2017, ďalšie číslo vyjde v októbri 2017.

Časopis vychádza v náklade 1000 ks, plnofarebne. Nepredajné.

Akčné mamičky vo Veľkom Kýre si založili KYNDERKO

Rozhovor so Zitou Balážiovou, jednou zo zakladateľiek občianskeho združenia KYNDERKO, ktoré združuje mamičky s deťmi, za účelom spoločného zmysluplného trávenia voľného času.

o Kedy a z akého dôvodu bolo založené občianske združenie Kynderko?

- Pôvodné detské centrum „Kinderko“ bolo neoficiálnou skupinou mamičiek, ktoré sa pravidelne stretávali spolu s deťmi od 0 do 6 rokov od októbra 2015. Cieľom ich stretávania boli spoločné aktivity pre deti a výmena mamičkovských skúseností. Po roku, presne 19.10. 2016 sme sa rozhodli založiť občianske združenie „Kynderko“, ktoré by spĺňalo všetky oficiality združenia.

o Kto bol zakladateľom Kynderka?

- Celé to dali dokopy mamičky Erika Redecky, Sisa Ribyová, Evi Száraz a Viki Száraz. Po prvom stretnutí som sa pridala k nim aj ja ako animátorka a zároveň som iniciovala

ľudových tradícií, organizovanie rôznych zaujímavých podujatí pre deti, mládež a dospelých, presadzovanie pozitívnych zmien v postojoch obyvateľstva k otázkam spoločenského a kultúrneho života a k otázkam zdravého životného prostredia.

o Poskytla vám obec priestory na stretávanie sa?

- O stretnutia bol veľký záujem od samého začiatku. Stretávali sme sa najskôr v malej miestnosti veľkého kultúrneho domu, o ktorú sme sa delili s ostatným spolkami obce. Častokrát však z organizačných dôvodov obce nám priestory nemohli byť poskytnuté. V ústrety nám vyšiel riaditeľ ZŠ a poskytol nám bezplatne školskú telocvičňu. Stretávame sa v nej každý pondelok od 17.00 do 18.00. V miestnej knižnici sme si tiež vytvorili .detský kútik a rodičia alebo aj starí rodičia tak môžu v príjemnom intelektuálnom prostredí tráviť svoj voľný čas so svojimi

ratolestami kedykoľvek počas otváracích hodín knižnice. Keď to počasie dovolí, stretávame sa vo veľkom alebo malom parku.

o Aké aktivity ste už zorganizovali a pre akú cieľovú skupinu?

- Organizovali sme už kopec aktivít väčšinou zamerané pre tých najmenších. Hrávali sme rôzne interiérové aj exteriérové hry a zorganizovali sme burzu detského oblečenia a hračiek. Zabávali sme sa spolu na obecných dňoch, kde sme maľovali, tvorili, maskovali sa farbičkami na tvár, zažili sme prvú detskú hodovú diskotéku, predviedli sa v halloweenskom lampiónovom sprievode. Ukázali

sme šikovné mamičky, babičky a deti na vianočnej besiedke spojenej s predvianočným jarmokom. Mnohí rodičia majú i staršie deti a spoločne so súrodencami prejavujú záujem o naše aktivity. Preto sme sa rozhodli, že uvítame medzi nami každého, kto má rád deti a chce tráviť svoj voľný čas tak trochu inak. Zabávať sa dá v každom veku, pri deťoch sa všetko deje veľmi prirodzene. Zábavy a dobrých ľudí, či dobrovoľníkov nikdy nie je dosť. Veď žijeme v tejto krásnej slovensko-maďarskej obci spolu, tak si robme radosť.

o Čo máte v pláne zorganizovať v roku 2017?

- Plán na rok 2017 máme zverejnený aj na stránke obce a pravidelne informujeme

o našich aktivitách aj na našej FB stránke.

Svojpomocne si vyrábame informačné plagáty, oznamy – všetko dvojazyčne, stále sa snažíme o zjednotenie slovensko-maďarského spolunažívania v obci. Na tento rok sme naplánovali takmer na každý mesiac nejakú aktivitu: **Múdry marec** - interaktívne čítanie s deťmi, **Veselá veľká noc, Láska vonia** - detský majáles, **Deň detí, Tematické prázdninové stretnutia, Detskú hodovú diskotéku, Mesiac úcty starším** - zapojenie dýchodcov do spoločných kreatívnych popoludní, **Mikulášska párty, Vianočná besiedka...** Okrem týchto plánovaných aktivít, pravidelne cvičíme pod heslom „Pohyb hrou“.

o Akou formou je združenie financované?

- Píšeme projekty, hľadáme sponzorov a v neposlednom rade ďakujeme našim manželom, otcom a všetkým ostatným zarábajúcim rodinným príslušníkom a dobrovoľníkom, ktorí nás podporujú.

o Aká je spolupráca združenia s obecným úradom, starostkou, zastupiteľstvom?

Zastupiteľstvo sme požiadali o príspevok na naše aktivity, neschválili nám síce plnú čiastku, no sme vďační, že nás podporujú aspoň z časti. Veľmi by nám pomohlo vypožičanie miestnosti, ktorú by sme mohli upraviť pre herné a tvorivé činnosti detí, najlepšie takú, ktorá by nám bola k dispozícii kedykoľvek a pre všetky deti.

o Ako mamičky reagovali na založenie Kynderka a ako váš spolok vnímajú spoluobčania?

- Na pravidelné stretnutia nás chodí trochu menej, no keď zorganizujeme zaujímavé podujatie, vidíme, že záujem stúpa. Tiež sa snažíme zapájať do našich aktivít dobrovoľníkov, ostatné komunity a snažíme sa ukázať obyvateľom obce miesta, ktoré sú každému dostupné a sú zároveň bezpečným a aktívnym prostredím pre všetkých, ktorí radi trávia čas s deťmi tak trochu inak. Sme dvojazyčná obec, usilujeme sa teda aj o mierové spolunažívanie oboch národností. Naším „snom“ je získať vlastné priestory, ktoré by sme mohli zútnuť a prispôbiť pre aktívny, tvorivý a hravý život našej budúcej generácie.

Rozhovor pripravila Mária Derďaková

založenie združenia. V súčasnosti k nám pribudla ešte Bea Lórcincová.

o Koľko má Kynderko členov?

- Oficiálnych členov zatiaľ nevedujeme. Na FB stránke nás je 205, na pravidelných stretnutiach a aktivitách sa nás nazbiera okolo 20-30 a na väčších podujatiach, ako sú vianočná besiedka alebo fašiangový karneval, chodí okolo 60 detí v sprievode rodičov alebo starých rodičov.

o Čo je náplňou a cieľom práce združenia?

- Hlavnými cieľmi sú vedenie detí a mládeže ku kultúre, športovej činnosti a vytváranie podmienok pre kultúrne a športové využitie. Tiež je to podpora a rozvíjanie aktivít v oblasti tvorby kultúrno-umeleckých hodnôt, obnova

Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska Veľký Kýr žije veľmi aktívne

Jednota dôchodcov Slovenska je občianske združenie, ktoré združuje seniorov bez rozdielu národnosti, politickej príslušnosti, náboženstva a sociálneho pôvodu. Hlavnou úlohou združenia je pomoc pri príprave občanov na prácu a život v dôchodkovom veku,

ochrana ich práv a presadzovanie oprávnených požiadaviek v ich prospech.

V apríli 2014 vznikla v obci Veľký Kýr základná organizácia Jednoty na podnet pani Margaréty Kántorovej, ktorú šesťnásť zakladajúcich členov zvolilo za predsedníčku. Okrem nej vo výbore pracuje Zuzana Peternaiová vo funkcii podpredsedníčky, pokladníčkou je Eva Javorčíková, kroniku má na starosti Margita Fintová, dokumentáciu spracováva tajomníčka Eva Vöröšová a na celý chod dohliada Zuzana Ballayová. Margaréta Kántorová a Zuzana Ballayová nám predstavili činnosť ich organizácie. Pri rozhovore s týmito charizmatickými dôchodkyňami, plnými chute do života a pozitívnej energie, máte pocit, že byť dôchodcom je úžasné. Prezradili, že sa stre-

távajú pre radosť a potešenie, jedenkrát do mesiaca v Kultúrnom dome a v súčasnosti ich je šesťdesiat. Posedia si pri káve alebo čaji a naplánujú aktivity. A tých je nemálo. Prvou akciou po založení bolo upratanie cintorína a okolia domu smútku. Odvtedy zorganizovali takýchto brigád niekoľko, zasadili štrnásť stromčekov v obecnom parku. Ich počet nebol náhodný. V obci sa v roku 2014 narodilo práve toľko detí. Okrem brigád, každú zimu mávajú krúžky ručných prác, na záver ktorých usporadúvajú výstavy prác tematicky zamerané podľa sviatkov a období. Na Veľkú noc vyzdobili brezy pred Obecným úradom kraslicami. Asi ich najkrajšou aktivitou býva na Vianoce živý Betlehem, pri ktorom sa ľudia vychádzajúci po omši z kostola zastavujú

a malé detičky spievajú koledy. Nezabúdajú na jubilantov zo svojich radov a pri príležitosti mesiaca úcty k starším organizujú slávnostné posedenie, kde medzi nich zavíta aj pani starostka. Spoluprácu s ňou si dôchodkyne chvália. Sú vďačné za dotáciu, s príspevom ktorej chodia aj na výlety. Navštívili Bojnice, Ostrihom, Viedenské a Budapeštianske vianočné trhy a dvakrát do roka si zájdu za kultúrou do nitrianskeho divadla. Kýrski dôchodcovia boli na púti v Novej Vsi nad Žitavou a neraz si spolu opekajú v prírode alebo navaria guláš. Žijú aktívne, až má človek chuť sa stať členom ich organizácie a prežívať spolu s nimi aktívnu jeseň života, plnú spolupatričnosti a dobrého ľudského spolunažívania.

- *Mária Derďaková* -

Tancujú už dve desaťročia

19. november 2016 sa do kalendára obyvateľov Veľkého Kýru zapísal červeným písmom. Jubilejné, 20. výročie **tanečného folklórneho súboru Mórince** oslavovali všetky generácie. Kultúrny dom sa zaplnil do posledného

miesta. Nechýbalo ani vzrušenie, veď bývalí a súčasní členovia súboru sa na slávnostný program chystali niekoľko mesiacov. Pri príležitosti jubilea predstavili širokej verejnosti aj svoje kroje, v ktorých po prvýkrát aj

vystúpili. Kroje sa podarilo vyrobiť na základe fotografií pochádzajúcich z 20-tich rokov minulého storočia. Pani krajčírka, Betka Gypesová z Dolných Obdokoviec, nemala ľahkú úlohu pri šití krojov, keďže pracovať mohla len na základe fotografií. Veríme, že hodnota, ktorú sa nám podarilo vytvoriť aj vďaka finančnej podpore Združenia maďarských rodičov na Slovensku, ZO Veľký Kýr a Nadácie Gáboru Bethlena, zostane v našej obci navždy zachovaná.

Tanečný súbor funguje od svojho založenia popri Obecnom úrade vo Veľkom Kýre. V súčasnosti pod vedením Alžbety Szárazovej. Pre malých tanečníkov je tu už niekoľko rokov, v rámci základnej školy, tanečný krúžok, ktorý vedie Mgr. Silvia Szabová.

Pri zostavení slávnostného programu nám veľkú pomoc poskytli Sente János, Hutura Beáta a Molnár Bálint z Budapešti, ktorí sú súčasnými tanečnými inštruktormi súboru. V rámci slávnostného jubilejného programu sa okrem súboru Mórince na pódium predstavili aj zmiešaný spevácky zbor Csemadoku a cítarový súbor z Veľkého Kýru. Po programe sa k členom oslavujúceho súboru prihovarila

pokračovanie na str. 6.

starostka obce Judita Valášková. Každého člena súboru prevkúpila pamätným listom a vecným darom. Ani pozvaní hostia neprišli s prázdnyimi rukami. Oslavujúci jubilanti dostali dar aj od spoločnosti Bonsens a od Primetime Production. Vďaka Attilovi Birkusovi bol po slávnostnom programe premietnutý krátky film zostavený z fotografií uplynulých 20-tich rokov. Za ozvučenie podujatia patrí vďaka Róbertovi Mészárosovi a Vojtechovi Százazovi.

Slávnostná atmosféra sa po večeri stupňovala v tanečnom dome, kde do tanca hrala skupina, tak ako aj počas slávnostného programu, Békás Banda.

Honorár pre hudobníkov bol hrađený z dotácie, ktorú získala MO Csemadoku. Organizátori ďakujú aj spoločnosti Velkeer za podporu. Záštitu nad podujatím prevzala samospráva obce Veľký Kýr a Nitriansky samosprávny kraj. Úspešnú a nezabudnuteľnú atmosféru sa podarilo vyčariť aj vďaka finančnej podpore a nezištnej pomoci rodičov členov súboru. Patrí im vďaka!

Poľovníci vo Veľkom Kýre chránia prírodu

Poľovnícke združenie HUBERT Veľký Kýr bolo založené v roku 1948. Síce už pred 2. svetovou vojnou sa v

katastri obce poľovalo, ale poľovníctvo malo výrazne súkromný charakter. Majetnejší jednotlivci si prenajali veľké časti chotára a lovlili zver podľa vtedy platných pravidiel. Po vojne nastalo obdobie kolektivizácie poľnohospodárstva a prírodné podmienky pre divo žijúcu zver ako aj rozvoj poľovníctva sa postupne začali meniť.

V minulosti skladba extravilánu obce bola vhodná pre množstvo druhov voľne žijúcej zveriny: zajac poľný, bažant poľný, prepelica

poľná, srnčia a diviacia zver, kačica divá, líška a rôznorodé vtáctvo. Poľnohospodársky obrábané plochy v hojnom počte dopĺňali plochy s ideálnym prostredím pre túto zver. Ale tmenie jednotlivých druhov zveri kvôli znižovaniu škôd na poľnohospodárskych produktoch, chemizácia a likvidácia odvodňovacích kanálov spôsobili, že kýrski poľovníci sa v súčasnosti viac venujú ochrane zveri a prostredia, ako poľovačkám. Tie sa stávajú už iba akousi symbolickou spomienkou na zašlú slávu veľkých poľovačiek v minulosti. „Zakladáme políčka s plodinami vhodnými pre zver, prikrmujeme, zbierame odpadky, ktoré občania napriek zákazu vyvážajú častokrát do odľahlejších častí revíru,“ hovorí tajomník združenia Tibor Krajč. Predsedom je Robert Szórád a poľovnícke združenie Hubert vo Veľkom Kýre má v súčasnosti 32 členov. Poľovníci sa stretávajú na spoločných akciách, akými sú brigády,

spoločné kŕmenie a napájanie zveri, alebo na pravidelných členských schôdzach. Duchovnú oporu si poľovníci zabezpečujú tradičnými stretnutiami pri soche sv. Huberta, ktorý je patrónom poľovníkov. Samozrejmosťou je aj ich účasť na akciách organizovaných obcou. Na činnosť združenia, získavajú financie organizovaním tradičných plesov, varením poľovníckeho guláša na obecných akciách a vyberaním príspevkov od členov PZ. Okrem toho dostávajú aj dotáciu od obce. Kýrski poľovníci vedia, že ak

si nebudeme prírodu chrániť, nebudú trpieť iba zvieratá, ale aj my ľudia. Preto vylepšujú výzor chotára, udržiavajú voľne žijúcu zver v revíri, znižujú stavy škodnej, udržiavajú poriadok v revíri a chránia životné prostredie pre ďalšie budúce generácie občanov obce. Poľovníci majú svoj pozdrav „Lovu zdar“. Ale po rozhovore s tajomníkom PZ HUBERT Veľký Kýr Tiborom Krajčom napadne človeka myšlienka, žeby to skôr malo byť „Ochrane prírody zdar“.

Mária Derďaková

„Kto už raz bol na ples, väčšinou príde opäť“, hovorí tajomník združenia Tibor Krajč.

Plesy sú akýmsi vyvrcholením celoročnej činnosti každej spoločenskej organizácie. Výnimkou nie je ani Poľovnícke združenie Hubert vo Veľkom Kýre, ktoré začiatkom roka 2017 zorganizovalo už štvrtý ročník poľovníckeho plesu.

Cieľom ich úplne prvého plesu bolo vytvoriť pre členov PZ Hubert príležitosť zabaviť sa spolu s rodinnými príslušníkmi a priateľmi. Vtedy ešte netušili, že práve ich ples sa stane výbornou príležitosťou plesat v poľovníckom prostredí, ochutnať jedlá z diviny, vypiť si kvalitné vína a zatancovať si na dobrú hudbu. A tak sa okruh plesajúcich rozšíril aj na hostí zo širokého okolia. Záujem o ples je veľký. „Kto už raz bol na ples väčšinou príde opäť“, hovorí tajomník združenia Tibor Krajč. Možno je to spôsobené kulinárskymi špecialitami, ktoré sa na ples podávajú. Tento rok to bola bažantia polievka a mäso z diviny. Lákadlom je určite aj bohatá tombola, v ktorej nechýbajú úlovky domácich poľovníkov.

Priemerný počet účastníkov plesu býva okolo 140 a výťažok z tomboly používa združenie na svoju činnosť. Hudobnú produkciu na ples zvyčajne zabezpečujú kombináciou hranej a reprodukovanej hudby. Začínali skromne s malou skupinou a počas tohtoročného

plesu im už do tanca hral známy DJ Čeku z Komárna. Ceny do tomboly pri prvom plesu si financovali členovia organizačného výboru sami. Neskôr sa im podarilo získať aj zopár sponzorov, ktorým sú poľovníci zaviazaní. Okrem sponzorov sú poľovníci vďační hlavne svojim životným partnerkám a ich priateľkám, ktoré im významne pomáhajú pri prípravách plesu. Vytvára sa tak veľa priateľských vzťahov a samotný duch priateľstva sa vznáša v krásne vyzdobenej sále kultúrneho domu, čo prispieva k slávnostnej a príjemnej atmosfére poľovníckeho plesu.

Mária Derďaková

Hokejový klub HC KEER

HC KEER

VEĽKÝ KÝR

História ľadového hokeja vo Veľkom Kýre siaha do začiatku 20. storočia, kedy sa Kýrania korčuľovali na miestnych prírodných klziskách. Láska k hokeju sa

všetky stretnutia členov. V súčasnosti má HC KEER 20 stálych členov z obce a z okolia. Okrem nich si občas prídu zahrať aj rekreační hokejisti,

Vďaka ústretovosti pani starostky Judity Valaškovej a obecného zastupiteľstva sa hokejistom podarilo zrealizovať mnohé športové podujatia a zakúpiť množstvo

športových pomôcok. Podporujú ich aj miestni podnikatelia: Malokýrsky Pub Rolanda Böjtösa, Priemyselný tovar Miloša Miškoviča, Záhradkárske potreby Štefana Kováča, Rolanda Kóňa, ale aj mnohí ďalší fanúšikovia a nadšenci hokeja. Hokejisti podporu zúročujú napríklad aj v podobe ľadovej plochy, ktorú v zime vytvorili v areáli futbalového klubu nielen pre seba, ale aj pre širokú verejnosť. Hokejisti na nej zorganizovali miniturnaj, aby motivovali k hokeju spoluobčanov a hlavne deti. Projekt umelej ľadovej plochy mal veľký úspech a klub ho plánuje zopakovať.

preniesla aj do súčasnosti a v roku 2008 partia miestnych hokejových nadšencov, medzi ktorých patrili: Radoslav Dubický, Mário Čebík, Miroslav Lendel, Štefan Rampaško, Boris Banás, Zsolt a Marián Verešovi, začala organizovať pravidelné hokejové tréningy na zimnom štadióne v Nových Zámkoch. Popri hre mladým hokejistom skrsla v hlavách myšlienka na založenie oficiálneho hokejového klubu, aby mohli hrať zápasy s inými amatérskymi klubmi. Zmodernizovali názov obce a klub dostal názov HC KEER. Navrhli si svoje logo - kačicu v rímskej prilbe. Kačica symbolicky predstavuje ľadovú plochu na nádrži Kačín, kde zakladatelia začínali s hokejom. Rímska prilba poukazuje na archeologický nález pozostatkov rímskej strážnej veže na území obce. Svoju klubovú základňu majú hokejisti v Malokýrskom Pub-e, v ktorom sa konajú

pretože povest' dobrého klubu sa dostala do povedomia v celom regióne. Po úspešných umiestneniach v predchádzajúcich sezónach v 2. nitrianskej amatérskej lige, momentálne hrajú 3. ligu. Najúspešnejšiu sezónu mali v r. 2015/2016, kedy sa HC KEER umiestnil na 3. mieste a postúpil do play off súťaže. Priateľské zápasy hrávajú dedinskí hokejisti aj so súpermi z miest, ako sú Nitra, Trenčín, či Prievidza. Nezabudnuteľné sú pre nich zápasy proti MHK Zlaté Moravce, niekdajším účastníkom 2. Slovenskej hokejovej ligy, ktorým boli viac než vyrovnaným súperom. V roku 2017 plánujú pridať tréningy zamerané na taktickú prípravu mužstva vedenú bývalými profesionálnymi hráčmi hokeja. Hokej je hra náročná na financie. Klub svoju činnosť čiastočne financuje z členských príspevkov a dotáciou od obce.

Okrem toho HC KEER spolupracuje s miestnym klubom hokejbalistov, ktorým pomáha pri organizovaní ich turnajov. A tak je to správne. Veď šport a priateľská spolupráca patria k sebe.

- Mária Derďaková-

Naši jubilanti v roku 2016

65-roční

Vereš Alexander, JUDr.
Kováč Pavol, Ing.
Kováčová Eva
Kóňová Mária
Máté Ladislav
Krizsanová Zlatica
Malúch Ján
Janík Jozef
Mészáros Ludovít
Veresová Vlasta
Redecký Štefan
Jóčík Ján
Čebíková Mária
Dojčán František
Hrušková Marta
Mráziková Mária
Lázárová Alžbeta
Miškovič Štefan
Kozlík Štefan
Szárázová Emerencia
Trvalcová Mária
Szárázová Mária
Straňák Alexander
Pintérová Otilia
Palkovič Ladislav

Dojčán Jozef
Földesi Imrich
Javorčík Alexander
Sárázová Magdaléna
Vašš Alexander
Mészáros Ladislav
Janíková Žofia
Száráz Peter
Gáhy Ladislav
Szabóová Mária
Janyíková Otilia
Vrtáková Mária
Hrbatý Jozef
Szókeová Žofia
Ballayová Zuzana
Ťapušová Lidia
Sláďičeková Žofia
Szabó Jozef
Križanová Blanka
Malá Katarína
Száráz Alexander
Ballay Tibor
Mészáros František
Holubová Eva
Kántorová Katarína
Banyár Jozef

70-roční

Cseri Teodor
Herencsár František
Križan Juraj
Hovancseková Helena
Fialová Mária
Szabóová Etela
Mészáros František
Havlasová Eva
Szabó Štefan
Száráz Pavel
Verešová Edita
Šimonová Magda
Brezíková Mária
Veresová Otilia
Lázár Jozef
Bálintová Lýdia
Szóke Juraj
Sáráz Vojtech
Malý Vojtech
Peteriaiová Zuzana
Černáková Estera
75-roční
Krizsanová Mária
Verešová Lýdia

Palkovics Žofia
Szárázová Eva
Sláďeček Milan
Szénási Pavel
Krizsan Zoltán
Kaderábeková Rozália
Böjtös Vojtech, Ing.
Morvay Alexander
Smatanová Helena
Száráz Benedek
Bálintová Valéria
Malý Alexander
Cserman Alexej
Bóbová Klára
Vančíková Gizella
Čepediová Gizella
Fiala Tibor
Harcsa Jozef
Szárázová Helena
Kántorová Priska
80-roční
Kazánová Margita
Veresová Mária
Szárázová Mária
Dojčanová Gizella

Sláďečková Margita
Kónyová Otilia
Szabová Mária
Mihalíková Ludmila
Lőrinczová Alžbeta
Szárázová Elena
Valašková Otilia
Szabová Lýdia
Szárázová Emerencia
Száráz Jozef
Bohumel Michal
85-roční
Száráz Michal
Szomor Michal
Križanová Mária
Szárázová Alžbeta
Postbügelová Helena
Sztranyáková Jolana
Száráz Jozef
Sláďičeková Emília
Javorčíková Irena

pripravila:
Ing. Simona Švajdová

UVÍTALI SME NAŠE DETIČKY, NARODENÉ V ROKU 2016, DO ŽIVOTA

V povianočnom čase sa minulý rok 28. decembra 2016 uskutočnilo v malom kultúrnom dome uvítanie detí do života narodených v roku 2016. Začiatok sprevádzal príhovor pani starostky, po ktorom nasledoval krátky kultúrny program v podaní detí z materskej školy a následne boli odovzdané prítomným rodičom detí kvietky, vecný dar a hotovosť vyhradená z obecného rozpočtu. Celkový počet detičiek narodených za rok 2016 bol 30, z čoho tvorili presnú polovicu chlapci a druhú dievčatá. Na pamiatku sa okrem fotografie prítomní rodičia detí podpísali pod heslo – „**Láska je najväčším darom života a jej plody- DETI, zaisťujú nám nesmrteľnosť**“, ktoré je uvedené v pamätnej knihe obce.

Kristián Kováč, nar. 12/2015, rod. Alica Kováčová - Mgr. Kristián Kováč
Hugo Tehel, nar. 1/2016, rod. Rebeka Kmetýová - Juraj Tehel
Melany Mészárosová, nar. 1/2016, rod. Mgr. Diana Mészárosová- Mgr. Patrik Mészáros
Erik Geday, nar. 2/2016, rod. Katarína Gedayová - Erik Geday
Xénia Pavlovič, nar. 2/2016, rod. Lívia Pavlovič - Ludovít Pavlovič
Damian Száráz, nar. 3/2016, rod. Mariana Szárázová - Csaba Száráz
Nikolas Raučina, nar. 3/2016, rod. Beáta Raučinová- Marek Raučina
Adam Száráz, nar. 3/2016, rod. Angelika Szárázová - Peter Száráz
Peter Turaz, nar. 3/2016, rod. Jolana Porubská - Peter Turaz
Nela Lőrinczová, nar. 4/2016, rod. Monika Lőrinczová - Radoslav Lőrincz
Natália Malá, nar. 4/2016, rod. Réka Malá- Peter Malý
Dominika Vašová, nar. 5/2016, rod. Lenka Vašová- Kornel Vaš
Richard Mészáros, nar. 5/2016, rod. Katarína Szárázová - Peter Mészáros
Adam Dojcsán, nar. 5/2016, rod. Ing. Janka Dojcsánová - Ing. Ladislav Dojcsán
Damian Krizsan, nar. 5/2016, rod. Lenka Krizsanová - Attila Krizsan
Sára Tlacháčová, nar. 6/2016, rod. Soňa Slováková- František Tlacháč
Melissza Szókeová, nar. 6/2016, rod. Zlatica Szókeová - Róbert Szóke
Nina Jančárová, nar. 7/2016, rod. Martina Podhradská- Milan Jančár
Alexandra Danišová, nar. 7/2016, rod. Andrea Kuszalová- Róbert Daniš
Emma Birkušová, nar. 8/2016, rod. Gabriela Birkušová- Attila Birkuš
Veronika Straňáková, nar. 8/2016, rod. Bc. Veronika Straňáková - Jozef Straňák
Petra Simoneková, nar. 8/2016, rod. Annamária Šebíková- Peter Simonek
Wiliam Melo, nar. 8/2016, rod. Ivana Melová- Lukáš Melo
Natália Kóšová, nar. 9/2016, rod. Andrea Kóšová- Mário Kóša
Lilly Vaššová, nar. 9/2016, rod. Mgr. Lucia Pakšiová- Ing. Igor Vašš
Dárius Rampaško, nar. 9/2016, rod. Denisa Šebíková- Dalibor Rampaško
Lukáš Vrančík, nar. 10/2017, rod. Rozália Danóciová- Juraj Vrančík
Nikola Melišová, nar. 10/2017, rod. Beáta Janíková- Radoslav Meliš
Sebastian Krehák, nar. 10/2017, rod. Monika Chlubnová - Marek Krehák
Jaroslav Trnka, nar. 11/2017, rod. Mária Baňárová- Jaroslav Trnka

